

Noord-Hollandse veehouders bekijken emissiearme vloeren

'Beloopbaarheid van vloer is erg belangrijk'

Wie volgend jaar gaat bouwen, moet zich oriënteren op emissiearme vloeren, want die zijn vanaf 2015 verplicht. Door de grote variëteit is het lastig kiezen. Agrifirm Exlan hield een excursie langs vier bedrijven met elk een andere vloer. Met gesprekken over beloopbaarheid, mestverwerking, emissiefactor en kostprijs.

De emissiearme vloer staat op dit moment volop in de schijnwerpers. Iedere melkveehouder die na 1 januari 2015 gaat bouwen of dan nog niet klaar is met bouwen, moet er aan geloven. De duurdere vloeren worden voor elke nieuwe stal verplicht gesteld. De regel komt niet als een donderslag bij heldere hemel, maar nu het verplicht wordt, willen melkveehouders zich toch graag goed laten informeren. De excursies die Agrifirm Exlan door het hele land organiseert,

mogen dan ook op de nodige aandacht van melkveehouders rekenen. In Noord-Holland zijn zo'n twintig melkveehouders met bouwplannen bij elkaar gekomen om onder leiding van Exlan-adviseur Evert Wind vier verschillende vloeren te bezichtigen. Het eerste bedrijf is van de maatschap Peetoom in Zuidermeer (NH). In december vorig jaar hebben ze hun nieuwe stal in gebruik genomen en ze melken 54 koeien. Voor de vloer hebben ze gekozen voor een

Swaans G1 profielvloer met mestrobot. „We kwamen van een spekglatte vloer af“, vertelt Koen Peetoom, die op de zorgboerderij van zijn vader Cor en moeder Betty werkt. „De opluchting voor de koeien en voor ons was groot toen ze eenmaal op deze vloer liepen. Wat een verschil in beloopbaarheid. De productie is gestegen en we moesten in de oude stal vaak de klauwen bekappen. Dat is nu veel minder vaak noodzakelijk.“ De maatschap heeft voor de Swaans G1 vloer

Melkveehouder Wim Klaver uit De Weere melkt 200 koeien en bouwde onlangs een nieuwe stal. Om kostprijsstechnische redenen koos hij voor de HCI WA vloer.

gekozen omdat deze binnen het beschikbare budget viel en aan de eisen voldeed. Koen: „De vloer bevat prima en we hebben de ultieme grip. Je kunt hard achter de koe aan rennen. Het lijkt net alsof ze ABS hebben. Mensen dachten dat de vloer in de zomer spekglad zou worden, maar we hebben geen problemen gehad. Tochtige koeien laten zich goed zien en sinds we de vloer hebben, is het celgetal van 190.000 naar 170.000 gezakt en het daalt nog steeds.”

Extra kleppen

De vloer lijkt volgens een van de bezoekende deelnemers een beetje te golven en dat klopt ook, maar volgens Swaans-adviseur Lucas Hartkamp is dit geen probleem en liggen de meeste vloeren elders gewoon vlak. De emissie van de vloer is 9,2 kilo op stal, maar er kan ook een klep in en dan vermindert de emissie naar 8 kilo. Voor de stal van maatschap Peetoom was het niet nodig om de kleppen te installeren, maar ze kunnen zonder problemen achteraf geplaatst worden. De prijs van de vloer ligt rond de 79 euro per vierkante meter zonder de kleppen en met de kleppen komt de vloer op 89 euro. De G1-vloer is ook nog emissiearm binnen de nieuwe regels van het Ontwerpbesluit Huisvesting.

De vloer bij Peetoom is de eerste vloer die de melkveehouders bekijken en vergelijkingsmateriaal is er nog niet. Toch zijn ze in de Swaans-vloer geïnteresseerd. Melkveehouder Jan Dijkshoorn uit Wieringerwaard vindt de Swaans-vloer geen slechte optie. In Wieringerwaard heeft hij een bedrijf met 85 melkkoeien en hij is samen met zijn zoon en opvolger Rob naar de excursie gekomen. Ze zijn zich nu aan het oriënteren op een eventuele uitbreiding en vernieuwing van hun bedrijf. Jan: „Dit lijkt een goede vloer te zijn met een prima betrouwbaarheid. Enige twijfel heb ik over de houdbaarheid van de klepjes, maar dat geldt voor alle vloeren die met klepjes werken.”

„De betrouwbaarheid voor de koe vind ik erg belangrijk”, zegt melkveehouderij René Brak. Hij heeft in Oudesluis een bedrijf met zo’n 60 koeien. „Ik ben serieus bezig om een bouwwaanvraag in te dienen en bekijk welke vloer het best bij mij past. Deze excursie is een goede oriëntatie voor mij. Maar ik zal ongetwijfeld nog gaan kijken bij andere boeren in de regio die een nieuwe emissiearme vloer hebben. Er zijn tegenwoordig zoveel boeren met een dergelijke vloer. Ze schieten

als paddenstoelen uit de grond, maar er is nog weinig ervaring met alle vloeren.”

Rubberen roostervloer

Het volgende bedrijf dat de melkveehouders bezoeken, is het melkveebedrijf van Jan Oudshoorn in Wijdenes met 150 melkkoeien. In 2013 bouwde Jan een nieuwe stal met IDS-subsidie (integraal duurzame stal), waardoor er een subsidie van 40 procent op de meerkosten wordt gegeven. Voor Jan een reden om de vloer aan te schaffen die volgens hem een goede betrouwbaarheid en lage emissiewaarden heeft. In de stal ligt de Veld V Eco roostervloer en de mest wordt weggeschoven met een mestrobot. Jan: „De combinatie van rubber en beton sprak mij erg aan. Als ik zie hoe het tot nu toe gaat, ben ik tevreden. De koeien lopen goed en gemakkelijk. De klauwgezondheid is beter. Een nadeel van de roostervloer zijn de kosten en de doorlaatbaarheid van de mest valt tegen. De robot moet daarom met water sproeien.”

De reden voor de slechte doorlaatbaarheid zijn de kleppen. Veld-V-Beton-adviseur Alex Ruiken verzekert dat de nieuwe kleppen beter functioneren dan de oude, maar voor de diepstrooiselstallen zal het een probleem blijven, denkt hij. Inmiddels heeft Jan 40 procent van de kleppen vervangen en hij ziet dat de nieuwe exemplaren beter werken. De Eco-vloer kost 140 euro per vierkante meter en heeft een emissie van 6,0 kilo bij opstallen en 5,1 bij beweiden. De vloer kan met een schuif uitgerust worden, maar dan moet er volgens Jan wel water bij. Op de vraag of hij de vloer weer zou aanschaffen, antwoordt Jan volmondig ja, maar met een kanttekening. „Zonder subsidie had ik de vloer wellicht niet aangeschaft, maar het is een zeer koevriendelijke vloer.”

Melkveehouder Cees Kroon is enthousiast over de Eco-roostervloer. In Loenen aan de Vecht (UT) heeft hij een bedrijf met 60 koeien en hij wil naar 100 koeien uitbreiden. Voor die uitbreiding zoekt hij nu een geschikte vloer. „Als ik zonder emissiearme vloer zou kunnen uitbreiden, deed ik dat liever. De Veld V Eco vloer spreekt mij wel erg aan, vanwege de koefriendelijkheid en in mijn huidige stal heb ik ook roosters. Dan kan ik met een mestrobot alles schoonhouden. Dat zou goed passen.” Jan Dijkshoorn: „Als de prijs niet belangrijk was, zou dit een hele goede vloer voor ons kunnen zijn. Maar rubber is duur en je moet het allemaal weer terugverdienen.”

Copyright foto

René Brak

„Beheer emissiearme vloer lijkt op watermanagement voor betere betrouwbaarheid.”

Copyright foto

Jan Dijkshoorn

„De HCI-vloer is simpel, praktisch en gemakkelijk.”

Copyright foto

Huib Rotteveel

„De Swaans- en HCI-vloer ontlopen elkaar niet veel.”

Copyright foto

Cees Kroon

„De Eco-vloer met mestrobot past op mijn bedrijf.”

De Eco-vloer is ook volgens melkveehouder Huib Rotteveel uit Heiloo een mooie optie. Hij heeft nu 90 melkkoeien en wil een stal voor 150 melkkoeien bouwen. Daar moet een emissiearme vloer in komen. „Het is jammer dat de prijs van deze Eco-vloer het dubbele is van de andere vloeren, maar als ik subsidie zou kunnen krijgen, is dit de vloer.”

Sleuenvloer

Op het bedrijf van Jaap en Monique Visser-Elshof in Schellinkhout (NH) ligt de sleuenvloer van Den Boer. Ze hebben 95 koeien en bouwden de nieuwe stal al in 2009. Omdat ze dag en nacht beweiden en iets aan de ammoniakustoot wilden doen, besloten ze vijf jaar geleden een MDV-stal te bouwen met een emissiearme sleuenvloer. Jaap: „We zijn wezen kijken in Noord-Brabant. Daar lag vijf jaar geleden de enige goedgekeurde emissiearme sleuenvloer. Een traditionele sleuenvloer met versnelde urineafvoer door middel van gaatjes. We konden toen niet goed inschatten hoe ▶

Foto's
Veel meer foto's te bekijken op dossier Melkvee

de vloer zou functioneren met weidegang. Na vijf jaar lijkt de beloopbaarheid in orde te zijn, maar in de zomer kan het soms glad worden." Den Boer-adviseur Klaas de Vries legt uit dat de sleuenvloer continu wordt verbeterd en dat ze in de nieuwe sleuenvloer geen gaten meer in de vloer hebben. „We gebruiken de urine nu en de vloer is minder glad. Bovendien is de vloer tegenwoordig ook met nopjes uitgevoerd en is verkrijgbaar met rubberen stroken voor een zachtere ondergrond." De Vries verwacht dat de sleuenvloer net binnen de nieuwe wetgeving valt. De kosten van de vloer komen op 70 euro zonder rubber en 75 euro met rubberen stroken en heeft een emissie van 8,6 kilo bij opstallen en 7,5 bij beweiden. Den Boer verkoopt ook de Groene Vlag-vloer. Deze kost 145 euro per vierkante meter, maar zorgt voor een aanzienlijke daling in de emissie, zeker wanneer deze ook nog eens met flap uitgevoerd is.

René Brak: „Ik ben een voorstander van rubber en als je de sleuenvloer met rubber kunt aanschaffen, is dit wellicht een optie. Daarnaast zit ik 10 kilometer van een Natura 2000-gebied. Ik moet een lage emissie hebben. Een sleuenvloer waar de urine en de mest gescheiden wordt, heeft een lage emissie, maar dat is niet altijd beter voor de koe. Jammer dat we hier nu niet goed kunnen zien hoe de beloopbaarheid is van deze sleuenvloer, want alle koeien lopen buiten. Ik heb daarnaast de indruk dat bij alle emissiearme vloeren het ook een soort watermanagement wordt van wel goed schoon, maar niet glad."

Voor Cees Kroon is een sleuenvloer met schuif niet de oplossing voor zijn bedrijf. Ook Huub Rotteveel en Jan Dijkshoorn denken niet dat dit een vloer is die bij hen past. Huub vindt het

te glad. Jan: „Ik dacht voorheen dat zo'n vloer nog niet zo verkeerd was. Nu ik hem zie, lijkt hij iets minder. Ik denk dat de dieren die aan het einde van de mestschuif staan vuile poten zullen krijgen en ook dat de beloopbaarheid minder is."

Profielvloer met blokjes

Op het vierde bedrijf ligt er een HCl W4 vloer met schuif. Melkveehouder Wim Klaver in De Weere melkt 200 koeien en bouwde onlangs een nieuwe stal. Om kostprijs technische redenen koos hij voor de HCl W4 vloer. Dit is een blokjesprofielvloer van hard gegoten beton met RVS-strippen en een flap. Een mestschuif verwijdert de mest. Wim: „Ik hoorde negatieve verhalen over de emissiearme vloeren, maar ik heb in de afgelopen drie maanden nog geen problemen gezien. De koeien lopen er goed op. Ik kan iedereen deze blokjesvloer met combischuif aanraden. De combischuif schraapt van twee kanten. Met een schuif heb je geen omkijken meer naar de vloer. De prijs is lager dan van een mestrobot en de bedrijfszekerheid is ook beter. Ik heb aan de voor- en achterkant een afstort gemaakt en dat werkt goed, maar door het grasantsoen heb ik ook geen dikke mest."

De HCl-vloer is een gegoten vloer. Deze is glad en hard afgewerkt. Volgens HCl-adviseur Henk Timmermans koekt er geen mest aan vast, erodeert dit minder en ontstaat er geen betonrot. Verder worden de vloeren in de fabriek op maat gemaakt, waardoor het leggen snel kan verlopen. Er komt geen zaag aan te pas. Besparing op de arbeidskosten bij het leggen komt als snel neer op 3.000 euro. De W4-vloer is ook verkrijgbaar met rubberstroken

met een soort clicksysteem. Prijstechnisch is de vloer interessant, want per vierkant meter kost het kant-en-klaar op maat 65 tot 70 euro, terwijl de emissiefactor 7,1 bij weidegang en 8,1 kilo bij opstallen is. De vloer zal ook in de nieuwe wetgeving goedgekeurd worden.

„Uitgaande van de ervaring lijken alle vloeren goed", meent Jan Dijkshoorn. „Maar deze HCl-vloer spreekt mij het meest aan. De kwaliteit en de prijs zijn goed. De beloopbaarheid is ook prima. Het werken met een schuif is simpel, praktisch en gemakkelijk, terwijl je de vloer goed droog kunt houden. Bovendien zit er niet heel veel techniek in. Het kan dus ook niet kapot gaan. De HCl W4 en de Swaans G1 verschillen echter niet heel veel."

Dat vindt ook Huub Rotteveel. „Beide vloeren zijn goed, maar het gegoten beton van de HCl ziet er beter uit en Wim besproeit niet. Bovendien spreekt mij de vaste schuif aan."

Lastige keuzes

„Ik denk dat het er uiteindelijk toch van afhangt, welk budget je hebt", zegt René Brak. „Het is goed om alle ervaringen gehoord te hebben, maar ik ga toch nog eens bij andere boeren kijken. De keuze is tussen financiën en welzijn. Via de maatlat en Mia/Vamil kun je wellicht nog wat geld terugverdienen." Ook Jan Dijkshoorn gaat zich verder oriënteren. Huub Rotteveel is er ook nog niet uit. Cees Kroon heeft veel gezien en gehoord, maar hij ziet dat er tot nu toe weinig ervaringen zijn, omdat de vloeren pas een paar jaar oud zijn. „Ik heb mijn keuze nog niet gemaakt. De verschillende vloeren lijken allemaal interessant en naast de Eco-vloer lijkt de Groene Vlag-vloer ook een goede optie." ■

Agrifirm Exlan organiseert door het hele land excursies langs bedrijven met emissiearme vloeren. Onder leiding van adviseur Evert Wind (rechts) bekeken veehouders onlangs bedrijven in Noord-Holland.